

De forskningsprojekt som finansieras genom Stiftelsen Lantbruksforskning är ofta verksamhetsnära och resulterar inte sällan i att ny kunskap snabbt kommer till användning, ibland redan under projektets gång. Här är några framgångsrika exempel.

Redan i ansökan kräver vi en plan för hur resultaten ska nå ut. När våra bransch- och beredningsgrupper bedömer ansökningsplanen kommer relevansen för näringen i första hand. Men forskarnas kommunikationsplan ingår också som en viktig del av bedömningen.

Nytt snabbt och säkert test identifierar fotrötebakterier på får

Fotröta är en smittsam klövsjukdom hos får som orsakar både lidande och ekonomiska förluster. Tidig upptäckt av besättningar med virulent fotröta innebär att åtgärder kan sättas in så tidigt att djurlidande och smittspridning begränsas, men fram till nu har det inte funnits någon metod för virulensbestämning i Sverige. Man har varit tvungen att odla bakterier och låta laboratorier utomlands utföra virulensbestämning med hjälp av gelatin-gel-test, en dyr och tidskrävande process.

Ett stiftelsefinansierat forskningsprojekt vid SVA, lett av Sara Frosth, ändrade på det. Projektet inleddes 2014 i syfte att utveckla ett test som snabbt och kostnadseffektivt kunde identifiera fårbesättningar som bär på virulenta bakteriestammar. Nu är metoden färdig, den ger ett säkert svar på en dag, och den används redan i det svenska kontrollprogrammet, Klövkontrollen, vid misstanke om sjukdom och nyanslutning av besättningar.

Välfungerande vaccin gynnar ekologisk kyckling

De senaste åren har efterfrågan på ekologiska livsmedel blivit starkare samtidigt som konsumtionen av kyckling har ökat. Men en begränsande faktor för ekologisk kyckling har varit förbudet mot koccidiostatika i fodret. Det har saknats ett effektivt motmedel mot den allvarliga sjukdomen koccidiosis i den ekologiska uppfödningen.

Nu har Désirée Jansson, forskare på SVA, i ett stiftelseprojekt kunnat visa att vaccin gör kycklingarna motståndskraftiga mot koccidier. Ett konstaterande som lett till att vaccinationen av ekologiska kycklingar har tagit fart. En klar förändring från att ekologiska kycklingar inte alls vaccinerades för bara ett år sedan.

Riklig halmning gav friska, snabbväxande grisar och medalj

Rebecka Westin fick en del av sitt doktorsarbete finansierat genom ett stiftelsen. I projektet fick saggor extra mycket halm, 15–20 kg, inför bobyggnao och grisning. Det motsvarar den mängo saggan samlar ihop under naturliga förhållanden men är alltså mer än vad som brukar ges i konventionell produktion. Halmen ger en mjuk och värmeisolerande bäo i boxen och hindrar de små grisarna från att komma i kontakt med betonggolvet. Denna strategiska halmning resulterade i färre antal förslitningsskador, högre avvänjningsvikt, färre dödföoöa och fler avvanda smågrisar jämfört med traditionell tilldelning av halm.

Redan två år efter att Rebecka Westin disputerat blev hon belönad med SLU:s förtjänstmedalj i silver, avsedd för en ung lovande talang till exempel inom området innovationer och samverkan, med motiveringen: ”Som företagsdoktorand, verksam både i akademien och i djurhälsovården, kunde hon medverka till att forskningresultaten snabbt omsattes i praktiskt djurhälsoarbete.”

Rebecka Westin var företagsdoktorand på Gård- och djurhälsan och är verksam som veterinär på råoivningsföretaget. Hon har därför kunnat använda Gård- och djurhälsans kanaler för att sprida resultaten av sin forskning: på lantbruksträffar och genom artiklar i Gård- och djurhälsans tidning och nyhetsbrev.

Här kan du läsa mer

Sara Frosths projekt om fotröta i stiftelsens projektbank och en artikel ur vårt nyhetsbrev:

- www.lantbruksforskning.se/projektbanken/ny-metod-for-virulensbestamning-av-fotrotebakterie
- www.lantbruksforskning.se/aktuellt/nyheter/nytt-verktyg-i-kampen-mot-fotrota-pa-far

Désirée Jansson projektet om vaccin i stiftelsens projektbank och en artikel ur vårt nyhetsbrev:

- www.lantbruksforskning.se/projektbanken/kartlaggning-av-tarmhalsa-hos-ekologisk-kyckling-o
- www.lantbruksforskning.se/aktuellt/nyheter/ekologisk-kycklingproduktion-lonsammare-med-vaccin

Rebecka Westins projekt om halmning i stiftelsens projektbank och en nyhet från SLU om hennes förtjänstmedalj:

- www.lantbruksforskning.se/projektbanken/inverkan-av-strategisk-halmning-vid-grisning-pa-ha
- www.slu.se/ew-nyheter/2016/8/slus-fortjanstmedaljer-2016-till-danell-von-bothmer-och-westin

Fler projekt hittar du på www.lantbruksforskning.se/projektbanken

Fotografier av Sara Frosth och Désirée Jansson, båo på SVA